

COMMISSIE ALGEMENE ZAKEN

Organisatiebeheersing
20 april 2021

MECHELEN

- Wat is Organisatiebeheersing?
- Aanpak Stad Mechelen
- Lopende audits

AGENDA

**WAT IS
ORGANISATIEBEHEERSING?**

- Artikel 217

“Organisatiebeheersing is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen dat men:

- 1. De vastgelegde doelstellingen bereikt en de risico's om deze te bereiken kent en beheerst*
- 2. Wetgeving en procedures naleeft*
- 3. Over betrouwbare financiële en beheersrapportering beschikt*
- 4. Op een effectieve en efficiënte wijze werkt en de beschikbare middelen economisch inzet*
- 5. De activa beschermt en fraude voorkomt*

- Principe 1: Organisatiebeheersing is de **zaak van iedereen** in de organisatie
- Principe 2: organisatiebeheersing is een **continu** proces
- Principe 3: organisatiebeheersing geeft relatieve maar **geen absolute zekerheid**
- Principe 4: organisatiebeheersingsmaatregelen vormen **geen doel op zich**

PRINCIPES VAN ORGANISATIEBEHEERSING

- Organisatiebeheersing betekent dat de organisatie ‘onder beheersing’ is of ‘goed gemanaged’ wordt.
- Dit impliceert dat het bestuur en management weet:
  - **WAT** men wil bereiken = de beleids/organisatiedoelstellingen (1)
  - **HOE** dit te bereiken = op een efficiënte, integere, kwaliteitsvolle, ... manier (2-5)

ORGANISATIEBEHEERSING = GOED MANAGEMENT

AANPAK STAD MECHELEN

MECHELEN

ORGANISATIEBEHEERSING

- Jaarlijkse opvolging
Organisatiebeheersing
- Rapportering aan de gemeenteraad voor
30 juni
- 4 delen
  - Detail criterium
  - Op te volgen hoge risico's
  - Realisaties
  - Planning

Organisatiecultuur

<p>Detail CRITERIUM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manier waarop leidinggevenden omgaan. - Missie, visie, waarden en normen - Deontologische code - Risico-cultuur - HRM-beleid 	<p>OP TE VOLGEN HOGE RISICO'S</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoge werkdruk - Meer betrokkenheid middenkader - Beter leren omgaan met verandering - Meer dienstoverschrijdend werken
<p>REALISATIES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onthaaltraject nieuwe medewerkers: deontologie, visie en missie, peter- en meterschap - Opleidingen, bevordering interne mobiliteit - Optimalisatie zomersessies - Opleiding veranderingsmanagement voor leidinggevenden - Nasorg Proximo, opleidingen soft skills - Dilemmatrainingen - Opleidingstraject leidinggevenden - Coffee gesprekken - Ultrol Het Nieuwe Werken - Interactief intranet (lunswab) - Wintersessies - Mobiliteitsplan Groep Mechelen - Personeelsnieuws Lunaweb - Strategisch overleg - Lunch en learn sessies - Medewerker voor interne communicatie - kwartaalrapportering - vernieuwde waarden - Employer branding - Uitbreiding wie-is-wie - Lunafits -HNW 2.0 - Wij - zij traject (hetespeech Corinne) - Wintersessie/ Herfstsessie uitvoeringsdiersten - Aanstelling nieuwe vertrouwenspersonen - Digitale nieuwjaarsreceptie - Digitale M-dagen - Beantbrekende werkgever - herschreven missie, visie en waarden - ultrol TOW in de hele organisatie 	<p>PLANNING</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deontologie ophissing site medewerkers - Uitdragen van cultuur van lerende organisatie Mechelen - IAO trajecten - digitale lunch en learn sessies - ondersteuning leidinggevende (Corona) - werkgroep: terugkeer naar de werkvloer - Welzijn op het werk (nieuwe preventieadviseur) - bevraging interne communicatie

Bereiken doelstellingen

<p>Detail CRITERIUM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formuleren doelstellingen - Toewijzen van verantwoordelijkheden - Uitvoeren van de actieplannen en acties - Werken met indicatoren - Evalueren en bijsturen van doelstellingen 	<p>OP TE VOLGEN HOGE RISICO'S</p> <ul style="list-style-type: none"> - Structurele evaluatie samenwerkingsverbanden - Monitoring operationele werking - (Proce)s)eigenaarschap - Prioriteiten duidelijk bepalen en vermijden ad hoc beslissingen
<p>REALISATIES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systematische invoer van indicatoren na procesverbeteringen - Systematische opvolging beslissingen M-team - Zelfevaluatie Doelstellingen-proces en risicomangement - Taalrichtlijn - Rapportering via boordtabellen aan bdsZ en bodZ - Extra indicatoren rond personeelsbeleid - Oprichting van een eerstejins Sociaal Huis-team - Ultrol en uitvoeren actieplan Worldcafé's sociale zaken - Dynamische omgevingsanalyse (Swing) - Bevraging kernindicatoren directeurs - Aankoop en implementatie ORSA (indicatoren, processen en projecten) - kwartaalrapportering - Hemelwaterplan - Beleidsplan ruimte Mechelen - Warmtestrategie - Circulaire economie - Opvolging klimaatactieplan via programmamangement - STRATENO - Koppeling SDG's aan MIP - Nieuwe opleidingen projectmatig werken 	<p>PLANNING</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken kennisplatform - Zicht op terugkeerpercentage cliënteel sociale dienst - Cijferool sociale dienst - Opzetten rapportering in PowerBi over realisatie doelstellingen - Uitwerken strategisch vastgoedplan - Hemelwaterplan - Beleidsplan ruimte Mechelen - Warmtestrategie - Circulaire economie - Opvolging klimaatactieplan via programmamangement - STRATENO - Koppeling SDG's aan MIP - Nieuwe opleidingen projectmatig werken

Voorkomen van fraude en fouten

<p>Detail CRITERIUM-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fraudegevoelige aspecten in kaart brengen en maatregelen nemen. - Duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden en taken, gemaakte afspraken in procedures en reglementen pleten. - Streven automatiseren van specifieke processen. - Garanderen van informatieveiligheid. 	<p>OP TE VOLGEN HOGE RISICO'S</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facturatie - Aankoopproces, controle goederen - Onvoldoende zelfcontrole: voorraad, kwaliteit dossiers,... - Kernprocessen - Beheer van kassa's - Systeem van kwaliteitsbewaking ontwikkelen
<p>REALISATIES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementatie informatie-veiligheid - Digitalisering processen wonen GAF analyse - Interne audit overheidoopdrachten - Verbetering processen financién - Processenatzt, bepalen prioriteit van processen door M-team - Electr. wenaanvragen fac. dienst - Automatisering verofberekening - Invvoeren easy-card i. p.v. cash geld bij voorschotten - Vrijmaken van personeel per departement voor processen - Periodieke controle toegang KSZ door IVB-consulent - Steekproeven facturatie - Risico-analyse bevolking ihkv. - Informatieveiligheid - Uitwerken strategisch vastgoedplan - Hemelwaterplan - Beleidsplan ruimte Mechelen - Warmtestrategie - Circulaire economie - Opvolging klimaatactieplan via programmamangement - STRATENO - Koppeling SDG's aan MIP - Nieuwe opleidingen projectmatig werken 	<p>PLANNING</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking procedure en beheer centrale contactdatabank (masterdata) door BMI manager - Uitwerken procedure om risico's bij levering beheersbaar te krijgen - Onaangekondigde kascontroles - Gebruik van Cambio - Interne controle module binnen de financiële software Mercurius Rapportering - Steekproeven na proefoptimalisatie Uitbetalen Leefloon - uitwerken interne audit investeringsprojecten - optimalisatie financiële processen (AUDIO) - update organisatiebeheersingskader

Naleven wetgeving en procedures

<p>Detail CRITERIUM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving vertalen in procedures en reglementen. - Systematische evaluatie van de procedures. - Procedures beschikbaar maken - Duidelijke interne en externe communicatie - Gerichte controles of procedures gevolgd worden. 	<p>OP TE VOLGEN HOGE RISICO'S</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naleving procedure overheidoopdrachten (dienstniveau) - Gebrek centrale contractdatabank en beheerder, procedure communicatie - Tijdige beantwoording vragen burgers
<p>REALISATIES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procebeschrijvingen voor onthaalteam Huis van de Mechelaar - Opleidingen overheidoopdrachten - Kwaliteitshandboeken ouderenzorg - Inbedden van systematische controlepunten binnen team schulddemideling - Systematisch rechtzucht jurist van sociale verlagen sociale dienst - Gebruik 3P-software overheidoopdrachten - Omgevingsvergunning - Implementatie GDPR - Optimalisatie proces uitbetalen leefloon - Mogelijkheden om meldingen burgers - Proefoptimalisatie uitbetalen leefloon - Proefimplementatie uitbetalen leefloon - Proefimplementatie uitbetalen leefloon - Overzicht contracten UD, Gebouwenbeheer en Openbaar domein - Implementatie Balje voor inname openbaar domein en evenementen (GIPDD) - aparte Corona cel voor opvolging MB's ihkv Corona 	<p>PLANNING</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herhaling afspraken beantwoording vragen burgers en opname in onthaaltraject nieuwe medewerkers - Procebeschrijvingen en optimalisatie dienst bevolking - Periodieke steekproeven naleving overheidoopdrachten - Implementatie proces uitbetalen leefloon - Mogelijkheden om (aangekende) zendingen te vernemen door een digitale zending - Opmaak draaiboek dienstverlening naar klanten groepen binnen FO - Gebruik 3p voor opvolging investeringsprojecten

In deze nota komen de volgende onderdelen aan bod:

- **Wettelijk kader**
- **Aanpak Organisatiebeheersing**
- **Voortgangsrapport interne en externe audit**
- **Rapportage procesoptimalisatie**
- **Delegatie bevoegdheid**
- **Rapportage Informatieveiligheid**
- **Samenvatting (matrix)**

Organisatiebeheersingskader

- Externe Organisatiebeheersing
  - Audit Vlaanderen
    - Organisatie-audits
    - Thema-audits
      - Globaal rapport
      - Goede praktijken
    - Proces-audits
    - Detectie-audits
    - Forensische-audits

- Interne Organisatiebeheersing
  - Audio
    - 1 audit per jaar
    - Aparte toelichting door Luc Nouwen
  - Zelfevaluatie
    - Leidraad Organisatiebeheersing Audit Vlaanderen
      - 10 thema's

- 10 thema's

- 1. Doelstellingen en procesmanagement
- 2. Belanghebbendenmanagement
- 3. Monitoring
- 4. Financieel management
- 5. Organisatiestructuur
- 6. Personeelsbeleid
- 7. Organisatiecultuur
- 8. Informatie en communicatie
- 9. Facilitaire middelen, opdrachten en contracten
- 10. Informatie- en communicatietechnologie

- Maturiteitsinschatting
  - Werkgroep met afvaardiging vanuit elke directie
  - 5 thema's per jaar
  - Score van 0-5 (apart sjabloon)

0	<i>Onbestaand</i>
1	<i>Gebeurt eerder adhoc of toevallig. Op basis van mondelinge afspraken</i>
2	<i>Gestructureerde aanzet is er. Is momenteel in ontwikkeling</i>
3	<i>Gedefinieerd, gestandaardiseerd, gedocumenteerd, gecommuniceerd. Maar geen evaluatie van effectiviteit</i>
4	<i>= 3 + beheersmaatregelen worden intern periodiek geëvalueerd</i>
5	<i>= 4 + beheersmaatregelen worden voortdurend geoptimaliseerd via interne- en/of externe evaluaties en bijgestuurd</i>

LOPENDE AUDITS

MECHELEN

- Audio
- November 2020 – januari 2021
- Een evaluatie te maken van de sterkten en zwakten van het organisatiebeheer van investeringsprojecten van gebouwen en monumenten

- 3 doelstellingen

1. Verloopt de interne werking van de afdeling projecten en monumenten effectief en efficiënt?
2. Belanghebbendenmanagement: is er voldoende samenwerking en communicatie met beleidsverantwoordelijke, tussen de verschillende administratieve afdelingen/ teams en met partners en leveranciers
3. Verloopt de aanpak en het beheer van de investeringsprojecten effectief en efficiënt?

- Maart 2021
- Opvolging High aanbevelingen
- 9 high aanbevelingen
  - 6 gedeeltelijk oke
  - 3 volledig oke
- Van eerder zwak naar eerder sterk

- Audio
- Maart – juni 2021
- Maturiteitsinschatting van alle processen binnen financiën
- Focus op 3 processen
  - Wachtrekeningen
  - Aanpassingen meerjarenplan
  - Visum personeelskosten

FINANCIËLE PROCESSEN

VFRAGEN?

